

СОВЕТ-ЖАЗОИР БАЁНОТИ

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг раиси, Министрлар Советининг раиси Хуари Бумиддиннинг таклифига буюрилган 1971 йил 4 октябрдан 8 октябрга расмий дўстлик аниқтирилган Жазоирда бўлди.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, унинг ҳамроҳлари Жазоирда бўлган вақтларида Жазоир, Аннабу шаҳарларини, Ал-Хомардаги металлургия комбинатини, ва Бумердсадаги Африка нефть ва газ институти бори кўрдилар. Совет Иттифоқидан келган ҳурматли меҳмонлар ҳамма жойда қизғин, самимий қутуб олиди.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси, Министрлар Советининг Раиси Хуари Бумиддин ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Музокараларда: Совет томонидан — Литва ССР Министрлар Советининг Раиси И. А. Манюш, СССР таъши ишлар министри унингбасари С. П. Косигов, СССР таъши савдо министри унингбасари М. Р. Кузмин, СССР Министрлар Совети таъши иқтисодий алоқаралар давлат комитети раисининг биринчи ўринбасари И. В. Архипов, СССР Министрлар Совети госплани раисининг ўринбасари М. И. Мискин, СССРнинг Жазоир Халқ Демократик Республикасидаги элчиси С. С. Грознов, СССР таъши ишлар министри унингбасари Африка бўлимининг мудири А. А. Шведов;

Жазоир томонидан — Революцион Кенгаш аъзоси, партия аппарати учун масъул А. Калд, Революцион Кенгаш аъзоси, таъши ишлар министри А. Бутефлика, Революцион Кенгаш аъзоси, давлат министри Ш. Бидкосим, Революцион Кенгаш аъзоси, ички ишлар министри А. Медерги, Революцион Кенгаш аъзоси, қишлоқ хўжалиги ва аграр иқтисод министри Л. Тойиб, давлат министри, транспорт министри Р. Битат, ахборот ва маданият министри А. Толиб, саноат ва энергетика министри В. Абдулосом, планлаштириш бўлими давлат сессияси А. Хуа, Революцион Кенгаш раиси маъмурият бош секретари унингбасари С. Хамдон, таъши ишлар министри унингбасари бош инспектор О. Усидик, Жазоир Халқ Демократик Республикасининг СССРдаги элчиси Р. Молло, таъши ишлар министри элчиси департаментининг директори А. Ажалий қатнашдилар.

Самийий дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиётида ўтган музокаралар давомида томонлар ўз мамлакатларининг иқтисодий, социал ва маданий ривожига тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар. Иккала мамлакат ўртасидаги мавжуд ҳамкорлик муносабатларининг аҳолини қараб чиқилган ҳамда халқаро аҳоли ва айланиша Яқин Шарқ, Хинди-Хитой миллий-озодлик кураши, халқаро хавфсизлик проблемаларини ва бошқа ақтуал масалаларни батафсил муҳокама қилдилар.

Совет томони Жазоир Халқ Демократик Республикасининг социализм кураши йўлида иқтисодий, социал ва маданий соҳаларда эришган натижа муваффақиятларига юксак баҳо берди. Совет томонининг фикрича, Жазоир халқининг қурулди озодлик кураши бутун дунёда, хусусан Африкада ҳамда араблар дунёсида озодлик ишти муҳим ҳисса бўлиб қўшилган бўлса, ҳозирги вақтда Жазоирнинг ўз табиий бойликлари қайтариб олиш, миллий мустақиллигини мустақамлаш ва иқтисодий озодлик учун олиб бораётган кураши ҳам тараққиёт учун ва янги мустақамлашнинг ҳуқуқдорлигини тўла озо бўлиш учун курашдаги халқларга намуна бўлади.

Ҳақрамон Жазоир халқини революцион талабаларининг ва империализм, янги мустақамлашчилик, ирчилик ва апартеид кучларига қарши, чинакам сиёсий, иқтисодий ва социал озодлик учун, миллий мустақамлаш ва давлат мустақамлашнинг мустақамлаш учун Африка ва араб халқлари олиб бораётган курашда Жазоир ўйнаётган муҳим ролнинг тарихий аҳамиятини совет томони қайд қилди. Совет томони Жазоир ўтказётган миллий мустақамлаш ва қўшмалик сиёсатини ҳурматлашнинг билдирди ҳамда бу сиёсатни тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун хавф солаётган кучларга қарши турмуви актив сиёсат деб, прогрессив кучларнинг империализмга қарши ҳамда эксплуатация ва ажабий ҳуқуқдорлигининг ҳамма формаларига қарши тарихий курашда уларнинг адолатли ишни қатъий билан қўллаб-қувватлаш сиёсати деб баёнлашганини айтди. Совет томонининг фикрича, бу сиёсат бутун дунёда тинчликни сақлаш ва мустақамлаш ишти қўшилган муҳим ҳисса-дир.

Бутун Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик ҳодимлари кун. Бу кунини мамлакатимиздаги миллион-миллион қишлоқ меҳнаткашлари ўзларининг қадрлов дўсти ва мададкори ишчилар синфи ва зиёлилар билан биргаликда зўр шоду ҳуррамлик билан нишонлабдилар. Қишлоқ хўжалик ҳодимлари байрами бутун совет халқининг байрамини бўлиб қўйилган бўлган ҳамма маънавий, шу жумладан сўроқли республикамизда КПСС XXIV съезди қарорларини назорат билан ҳаётга таъин этиш, коммунистик жамият қурулиши вазиёларини мустақамлаш илгари шараф билан бажариш ишлари остида ўтмоқда.

Бутун экономикани юксалтириш сўрашлари, — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев партия XXIV съездини докладыда, — совет кишиларининг фаровонлигини ошириш сўрашлари кўп жиҳатдан қишлоқ хўжалигини муваффақиятли ривожлантиришга боғлиқ. Қишлоқ хўжалик проблемалари шундай проблемаларки, бир-икки йил ва ҳатто беш йил ичида уларнинг ҳаммасини тўла-тўқис қил қилиб бўлмайди, бунинг учун аяча узоқ муддат, катта маблаглар, факат қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари эмас, балки бутун саноатининг меҳнаткашларининг ҳам зўр куч-қайрат курашати талаб этилади.

Республикамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети раҳбарлигида қишлоқ хўжалигини тараққий эттириш, дов, пахта, шўла, сут, гўшт, сазавот мева ва бошқа хил маҳсулотлар таъйинлашни қўлайлаштириш масли қўрилмаган талабларга эришмоқдалар. Фақат ўтган йилнинг ўзигагина она-Ватанга 4 миллион 667 минг тонна пахта армузон этилиши бунинг ёррин мисолидир.

Эришилган меҳнат талабаларининг текис, ун ҳеч ким нин

А. Н. Косигин Жазоир томонини КПСС XXIV съезди қарорларига мувофиқ тинчликни ва халқаро хавфсизлигини мустақамлаш соҳасида Совет ҳукумати қўраётган тадбирлар билан, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришининг 1971 — 1975 йилги тўққизинчи беш йиллик плани қандай бажарилаётганини билан, иқтисодий, социал ва маданий қурулиш соҳаларида Совет ҳукумати қўраётган тадбирлар ва совет халқининг муваффақиятлари билан таништирди.

Жазоир томони Совет Иттифоқи ўтказётган тинчликсевар таъши сиёсатга юксак баҳо берди. Тинчликни ва халқаро хавфсизлигини актив ҳимоя қилиш юзасидан КПСС XXIV съезди қабул қилган программанинг ва янги тинчликнинг мустақамлаш ҳамда етук халқаро проблемаларини ҳал этиш юзасидан Совет Иттифоқи қўраётган тадбирларнинг муҳимлигини Жазоир томони таъкидлаб ўтди.

Жазоир томони халқларнинг империализмга ва мустақамлашчилик қарши курашини қайтаришга СССР муҳим ҳисса қўшаётганини ҳамда юксак баҳо берди. У Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи халқларининг СССРда коммунистик жамият қуриш йўлида эришган тарихий муваффақиятларига ҳурмат билан қарашини ҳам изҳор қилди. Шу муносабат билан Жазоир томони СССРнинг иқтисодий, социал ва маданий соҳалардаги зўр муваффақиятларини таъкидлабди ва Совет Иттифоқи халқлари бундан бўён ҳам янада кўпроқ улан муваффақиятларга эришади деб ишонч билдирди.

Иккала томон Совет Иттифоқи билан Жазоир ўртасида ишонча, мустақамлаш, тенг ҳуқуқлилик, бир-бирининг ички ишларига арашмаслик ва ўзаро манфаат принципларини ҳурмат қилишга асосланган дўстлик ва хар томонлама ҳамкорлик муносабатларининг ҳолатидан мамнун эканлигини билдирди. Тонлар ана шу муносабатларни янада ривожлантириш Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ва Жазоир Халқ Демократик Республикаси халқларининг тўла манфаатларига мос бўлиб тушади, янги тинчлик ва хавфсизлигини мустақамлашга ёрдам беради, ҳозирги халқаро аҳолининг ақтуал проблемаларини ҳал этишга қўшмаклашди, деб ишонч изҳор қилдилар. Тонлар хар томонлама Совет — Жазоир дўстлигини ва ўзаро манфаатли ҳамкорлигини бутун дунёда ҳам бутун чоралар билан мустақамлашга йиғалтаётганлигини яна бир марта таъкидлашдилар.

Тонларнинг фикрича, 1969 йилда тузилган ва иқтисодий ҳамда илмий техникавий ҳамкорлик билан пуғуллаб-таъин доимий ҳукуматларо Совет — Жазоир комиссияси икки томонлама ҳамкорлик соҳасида иқтисодий натижаларга эришилган ёрдам берди, бу комиссия ўтган йиллар ичида ҳамкорлигининг кўпгина амалий масалаларини тайёрлаш ва ҳал этишда муҳим омил бўлди. Тонлар ана шу комиссия фаолиятининг формаларини янада такомиллаштириш зарурлигини айтдилар.

Жазоир Халқ Демократик Республикаси экономикасини ривожлантириш ва мустақамлаш манфаатларини қўллаб Совет ҳукумати 4 йиллик планини амалга ошириш ва Жазоир экономикасини ривожлантиришга қўшмаклашнинг мақсадида Жазоир билан иқтисодий ва техникавий ҳамкорлигини кенгайтиришга тайёр эканлигини билдирди.

Улар илмий техника ҳамкорлиги, маориф, соғлиқни сақлаш, санъат, радио, телевидение, кино ва спорт соҳаларидаги ўзаро алоқаларни бундан бўён ҳам мустақамлаш зарурлигини айтдилар.

Совет — Жазоир савдо алоқаларини кенгайтириш ва қўлайлаштириш мақсадида томонлар ўзоқ муддатли савдо битими тўғрисидаги музокараларини 1971 йил охиригача тугаллаш ва имзолаш тўғрисида келишиб олдилар.

А. Н. Косигин Жазоир Халқ Демократик Республикасида бўлган вақтида «Жазоир — СССР» дўстлик жамияти тузилди. Бу жамият Совет Иттифоқида ишлаб турган «СССР — Жазоир» жамияти билан биргаликда совет ва Жазоир халқлари ўртасидаги хар томонлама ҳамкорлигини янада ривожлантиришга ва дўстона алоқаларини мустақамлашга актив ёрдам беради, деб хар иккала томон қаттиқ ишонганликларини изҳор қилди.

Музокаралар давомида ўз мамлакатларидаги революцияларга раҳбарлик қилган ва СССР билан Жазоир Халқ Демократик Республикасининг раҳбар партиялари бўлган Совет Иттифоқи Коммунистик партияси билан Миллий озодлик fronti ўртасидаги муносабатларга эътибор берилди. Ўз мамлакатлари халқларининг ороу-умидларини изҳор етучи ана шу партиялар ўртасида иккала партия

нинг миллий ҳуқуқларини ҳурмат қилган ҳолатда амалий ҳамкорлигини йўлга қўйишга қарор берилди.

Халқаро проблемаларни қараб чиқиш вақтида иккала томон ўз позицияларининг кўп жиҳатдан бир-бирига мос эканлигини таъкидлади. Жумладан, империалистик давлатларнинг агрессия сиёсати ва шу сиёсат оқибатида келиб чиқаётган қўндоқ-қўндоқ қурулди можазролар, шунингдек янги мустақамлаш давлатларининг иқтисодий таъкидлаш бутун дунёда тинчликни сақлаб турини ишита доимо хавф солаётганлиги таъкидланди.

Совет ва Жазоир ҳукуматлари тараққиёт ва тинчликнинг бошқа кучлари билан биргаликда империализмга, эски ва янги мустақамлашчиликка қарши, халқларнинг озодлигини ва мустақамлаш учун, халқаро кескинлигини юмшатиш ҳамда бутун дунёда мустақамлаш ва адолатли тинчлик ўрнатиш учун кураш олиб боришга қаттиқ аҳд қилганликларини билдирдилар.

Хар иккала томон шунга аминдирки, давлатлар ўртасида тенглик, халқларнинг ички ишларига арашмаслик, давлатларнинг территориял бутунлиги доирасида уларнинг миллий бирлигини ҳурмат қилган таъкидлашнинг тинчлик ва хавфсизлигини тўла-тўқис сақлаб қўлиш мумкин бўлади.

Совет Иттифоқи билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси халқаро хавфсизлигини мустақамлаш тўғрисида БМТ Бош Ассамблеяси 1970 йил 16 декабрда қабул қилган Декларацияни тўла-тўқис қўллаб-қувватлашларини айтдилар. Улар арашмаслик, миллий мустақамлашнинг ҳурмат қилиш принципларига, низоли масалаларни ҳал этган вақтда кўп ишлатишдан ва нуч ишлатиш билан дўқ қилишдан воз кетиш принципларига оид эканликларини, бу принциплар давлат ўртасидаги муносабатларга негиз бўлиб қолишига эришишга қарор берганликларини яна бир марта таъкидлашдилар.

Тонлар халқларнинг миллий озодлик учун олиб бораётган ҳаққоний курашини ҳамда барча давлатларнинг ўз табиий бойликлари устидан ўз суверенитетини доимий амалга ошириш ва шу бойликлардан ўз халқларининг манфаатлари йўлида миллий ривожланиш учун эркин фойдаланишдан иборат ажралмас ҳуқуқини шакл-шўбақис қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

Яқин Шарқдаги ҳозирги вазиятни ҳолисона анализ қилиб, томонлар Исроил агрессиясини кескин қораладилар ва Исроилнинг араб ерларини ҳамон оккупация қилиб турганилиги халқаро кескинлигини жуда қуяйтирди, деб ҳисоблайдилар. Тонларлар Исроил агрессиясининг қурубон бўлган араб мамлакатларини билан тўла бирдам эканликларини таъкидлаб, оккупациячи қўшунларнинг босиб олинган ҳамма араб ерларидан дарҳол, батамом ва ҳеч сўзсиз чиқариб юборилишига ҳаракат қилиш тўғрисида келишиб олдилар. Жумладан, хар иккала томон фаластинлик араб халқининг ўз қонунини ва ажралмас ҳуқуқларини қайта тиклаш учун олиб бораётган адолатли курашини амалий равишда қўллаб-қувватлашларини таъкидлашдилар. Уларнинг фикрича, Яқин Шарқ проблемасининг пухта ва адолатли ҳал этилиши, шунингдек ўрта ер денгизидagi харбий базаларнинг тугатилиши бу райондаги кескинлик маблагларини йўқотишга ёрдам берган бўлур эди.

Тонларлар Европадаги аҳвол тўғрисида фикрлашиб олдилар ва Европа хавфсизлигини таъминлаш учун янги тинчликни сақлаш алоҳида муҳим эканлигини таъкидлашдилар. Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида, Польша Халқ Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасида шартнома-лар имзоланганлиги муносабат билан Жазоир томони ўзининг мамнун бўлганлигини изҳор қилди.

Европада бошланган ўзаро музокаралар тўғрисида фикрлаш келган қўлай ўзгаришлар муносабат билан хар иккала томон ҳам кескинлигини юмшатиш ва халқаро хавфсизлигини самарали бўлмоғи учун улар бутун дунёда халқлар озодлигининг, адолат ва тараққиётнинг таъминлаш йўлидаги жараёнини таркибий қисми бўлиши лозим, деб ишонганликларини билдирдилар. Шу муносабат билан улар ҳозирги замоннинг ҳамма йилни халқаро проблемаларини адолатли ҳал этиш учун курашини мустақамлаш эканликларини яна таъкидлашдилар.

Тонларнинг фикрича, ГАРБИЙ Берлин юзасидан қийнда имзоланган битим Европа давлатлари ўртасидаги яхшироқ ҳамжиҳатликни йўл очади ва манфаатдор мамлакатлар ўртасидаги асос, шу билан бирга ана шу мамлакатлар билан ўзининг географик мақоётига кўра мажбур районга эволюция жиҳатидан бевосита алоқадор мамлакатлар ўртасида ҳам самарали ҳамкорлигини йўлга қўйишга қўшмаклашмоғи лозим.

Жазоир томони СССР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг Европа хавфсизлиги ва ҳамкорлик масалаларига бағишланган умум-европа кенгашини қақаришга қаратилган куч-қайратларини қўллаб-қувватлашнинг билдирди.

Шарқи-Жанубий Осиёдаги аҳолини қараб чиқиш вақтида томонлар Америка империализмининг Хинди-Хитойдаги урушин кенгайтириш йўлидаги агрессия ҳаракатларини, шунингдек АКШнинг шу райондаги мамлакатлар ишларига тўхтовсиз арашланишларини кескин қораладилар. Уларнинг фикрича, Америка қўшунлари ва уларнинг иттифоқчилари қўшунларини олиб чиқиб кетишига Жанубий Вьетнам, Лаос ва Камбоджа проблемаларини адолатли ҳал қилиш учун зарур шарт-шароитларини яратиб беради. Тонларлар Вьетнам халқининг қонуний курашини ҳам, шунингдек агрессияга дучор бўлган Лаос ва Хкмер халқларининг курашини ҳам тўла-тўқис ва сўзсиз қўллаб-қувватлашларини таъкидлашдилар. Тонларлар Вьетнам Демократик Республикаси, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик fronti, Камбоджа Миллий бирдмлик fronti ва Лаос ватанпарварлик fronti ўртасида қўндоқ алали тақлифлар негизидаги бу районда тинчликка эришиш мумкин деб ҳисоблайдилар ва ана шу тақлифларни батамом қўллаб-қувватлашдилар.

Тонларлар, жумладан, Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг етти моддан иборат программасини қўллаб-қувватлашларини ана маълум қиладилар ва бу программани шу райондаги аҳолини тинч бартараф этиш йўлида қийиришга қўшилган муҳим ҳисса деб ҳисоблайдилар.

Иккала томон Жанубий Вьетнамдаги қўшунларни олиб чиқиб кетиш ҳусусидаги позицияларининг бир хил эканлигини ва бу қўшунлар корейс халқининг бирлигига ҳамда унинг миллий территорияси бутунлигига таъкидлашларини таъкидлашдилар. Улар ана шу қўшунларнинг олиб чиқиб кетишига ва бу мамлакатнинг ички ишларига империалистларнинг хар қандай арашлувиши тўғрисида эришилган йўлидаги ҳаракатларини давом эттиридилар.

Жанубий Осиёдаги аҳолини қараб чиқиб, томонлар Покистон ва Хиндистоннинг миллий бирлиги ҳамда территориял бутунлигини ҳурмат қилишларини айтдилар ва шу мамлакатларга мурожаат қилиб, уларни дўқ келган проблемаларини арашмаслик, ўзаро ҳурмат, яхши қўшунчилик принципларига ва Тошкентдаги учрашув руҳида мувофиқ равишда тинч ҳал этиш йўлини топишга даъват етдилар. Империалистик давлатлар ва уларнинг иттифоқчиларининг Африка давлатларига қарши ирдиркорлик ва қўпурувчилик ҳаракатлари тўхтовсиз давом етганлиги ҳусусида СССР билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси ўларнинг таъминлашганликларини айтдилар ва Жанубий Африкадаги ҳамда Родезиядаги ирчи режимларни кескин қораладилар.

Улар Гвинея (Биссау), Ангола, Мозамбик, Жанубий Африка, Зимбабве, Намибия халқларининг озодлик ва миллий мустақамлаш йўлидаги курашини тўла-тўқис ва ҳеч сўзсиз қўллаб-қувватлашларини таъкидлашдилар. Португалия ҳамда Жанубий Африка ва Родезиянинг ирчи режимларига ёрдам бераётган НАТО мамлакатларини томонлар кескин қораладилар.

Хар иккала томон Латин Америкасида солид бўлаётган прогрессив ўзгаришларни қайд қилиб, шу район халқларининг ўз миллий мустақамлашнинг мустақамлаш йўлидаги курашини қўллаб-қувватлашларини уқтириб ўтдилар.

Халқаро савдо-сотида ҳамкорлик қилиш учун шарт-шароитларни яхшилашга ва адолатли эришишга қўшмаклашнинг мақсадида томонлар давлатлар ўртасидаги тенглик асоси-

да шу соҳадаги самарали ечимларни қийириш учун ўз куч-қайратларини беришларига қарор бердилар. Уларнинг фикрича, бу соҳадаги иқтисодий эволюция, жумладан, ривожланиш мамлакатларининг халқаро савдо-сотида янада активроқ иштирок этишига ва шу мамлакатларнинг тараққиётини жадаллаштиришга қўшмаклаш берган бўлур эди.

Хар иккала томон Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг иқтисодий ролини эътироф этиб, халқаро тинчлик ва хавфсизлигини сақлашга алоқадор ҳамма проблемаларини ҳамда бу тақкилот дўқ келадиган бошқа проблемаларини ҳал этишга катта ҳисса қўшиш учун бу тақкилот ҳозирги вақтда дунёда мавжуд бўлган янги сиёсий ва иқтисодий шарт-шароитларини ҳисобга олмағи лозим.

Тонларлар БМТнинг универсаллиги принциплари қатъий амал қилиб, бутун Хитой халқининг бирдан-бир вақили бўлган Хитой Халқ Республикасининг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидagi қонуний ҳуқуқларини дарҳол тиклаш, Германия Демократик Республикасининг айна бир вақтда БМТга қабул қилинишини яна қатъий билан талаб қиладилар.

Тинчлик ва хавфсизлигини таъминлашга алоқадор масалаларни муҳокама қилиш вақтида томонлар қурулсизлиш соҳасида, шу жумладан қаттиқ халқаро контроль остида ядро қурулини тарк этиш соҳасида тезроқ амалий тадбирларни амалга ошириш зарурлигини айтдилар.

СССР билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси қурулсизлиш топасини тўхта-тиши, яли ва батамом қурулсизланиши, шу жумладан ядро қурулини тарк этишни талаб қиладилар, бу вазиёнинг амалга оширилиши халқларга мустақамлаш тинчликни таъминлаб берган бўлур эди ҳамда ҳамма давлатларнинг жумладан Африка, Осиё ва Латин Америкасида яқинда мустақамлашга эришган давлатларнинг иқтисодий ва социал ривожига аҳтиёжлари йўлида фойдаланиш учун катта-катта ресурсларни бўшатиб берган бўлур эди.

СССР билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси батамом ва тўла қурулсизланишга, шу жумладан ядро қурулини тарк этишга даҳдор ҳамма проблемаларни қараб чиқиш учун жаҳон конференциясини қақариш кераклигини яна таъкидлашдилар.

Хар иккала томон Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг Жазоир Халқ Демократик Республикасида қилган визити натижаларидан мамнун эканликларини изҳор қилдилар ҳамда бу визит ва Жазоирда бўлиб ўтган Совет — Жазоир музокаралари иккала халқ ўртасидаги муносабатларини мустақамлаш йўлида қўйилган муҳим қадам бўлади, шунингдек халқаро ҳамкорлигини ва янги тинчликни мустақамлаш ишти СССР билан Жазоир Халқ Демократик Республикаси қўндоқ янги ҳисса бўлади, деб айтдилар.

Тонларлар Совет — Жазоир дўстлигини ҳамда тинчлик учун, империализм ва мустақамлашчиликка қарши курашдаги ўзаро ҳамкорликни мустақамлашга қаттиқ аҳд қилганликларини билдирдилар. Улар ҳамма лавозимлардаги кишиларнинг алоқаларини муҳим ҳисса деб қарашларини таъкидлашдилар ҳамда давлат ва партия арбобларининг, жамоат ташкилотлари вакилларининг, фан ва маданият арбобларининг бир-бирларига бошқини ривожлантиришга иштирокларини билдирдилар. Улар мавжуд можазларни бартараф қилишга қўшмаклаш ва бошқа муҳим халқаро проблемаларни ҳал этишга қўшмаклашнинг мақсадида дунёдаги ҳозирги аҳвол-масалалар юзасида мунтазам равишда сиёсий маслаҳатлашувлар ўтказиб туришга аҳдлашдилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин СССРга расмий визит билан бориш тўғрисида Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси, Министрлар Советининг Раиси Хуари Бумиддинга СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний топишган тақлифнома тасдиқлади. Бу тақлиф мамнунат билан қабул қилинди. Визит муддати кейинроқ белгиланади.

Жазоир Халқ Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси, Министрлар Советининг Раиси Х. БУМИДДИН.

СССР Министрлар Советининг Раиси

А. КОСИГИН.

Жазоир, 1971 йил, 8 октябрь.

ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИ

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри

лион 400 минг тонна «оқ ол» тўна қилиш халқининг мундасас ишидир. Бу шарафли ишдан ҳечким четда туриши мумкин эмас. Пахтамин 3 миллион тоннадан ошди. Яна бир тезкорлик билан ҳужум қилмас қолган бир миллион 400 минг тонна дурдонами тезда териб оламиз, улуғ партия, амригини яқро этик деган га-лаба рапортчи имзо чекилади. Жиязах. Дўстлик. Ююри Чирчиқ, Мирзачўл районлари йиллик пахта таъйинлаш планини мустақамлаш ишти бажариб, социалистик мажбурият ҳисобига пахта топирагини, қатор районлар га-лаба рапортчи имзо чекишга тараддуд қўрғатди. Сирдарё об-шанларда 250 минг тоннадан ошди пахта териб, «зағори ке-ма»лар деҳқонларининг чинакам мададкор эканлиги яна бир на-рса исбот этилди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари ўртоқ Л. И. Брежнев механизаторлар-ни қишлоқдаги марказий фигу-ра деб атади. Кўп солии меха-низаторларнинг армияси шун-дан юксак баҳога лойиқ иш қилмоқдалар. Масвудла 100-200-300 тонна ва ундан кўпроқ пахта териб мажбуриятини олиб, ўз сўзининг устидан чи-қаётган механизаторларимиз сафи кун сайин кенгаймоқда, биз улар билан ҳалқи равишда фахрланамиз ва 2 миллион тон-на пахтини машиналарда тера-дилар деб ишонамиз. Жиязах районидagi «Москва». Навоий номили, Ленин номили. Жаънов номили «Ўзбекистон», Оққўрғон

районидagi «Ленинобод», Ҳам-та номили, Урта Чирчиқ рай-онидagi Охунбобов номили, Ле-нин районидagi «Правда Вос-тока», Бекобод районидagi «По-беда». Бўз районидagi «Пар-тия XX съезди», Ююри Чирчиқ районидagi «Политотдел», Жом-би районидagi Пушкин номили воххазлар ва Ромитан райони-даги «Октябрь 50 йиллик» совхоз ва бошқа қўллаб-қўж-лашчилар пахта таъйинлаш пла-нини қисқа фурсатда бажарган эканлар, бу машиналар ва ме-ханизаторлар тўғрисида эриш-ган муваффақиятлар.

Дондор механизаторларимиз СССР Олий Совети депутати Шоймардон Қураатов 750 тон-на пахта терди. Социали-стик Меҳнат Қаҳрамони Ота-мурол Алимуров, Абусаттор Қурбонов, жиязахлик Олимжон Ҳамроқуллов, сирдарёлик Тўла-бол Далазоновлар 400-550 тон-надан пахта териб, ўз касблари-ни шарафлалар. Юзлаб меха-низаторлар уларнинг изидан бориқмоқда. Шундай замонада пахта, меҳнат қиялимики, бу-гуш бир кичи ёки айрим киши-лар эришган

ПАХТАЗОР КУЙЛАРИ

ПАХТА ЙИЛИ

Гўё қуёш самода пахта терар машина,
Хирмон қилди оламин нурдан уюб ҳазина,
Ундан кўпроқ дур уйди Бошорату Сакина,
Сўз ахтардим макташга пахтазорда қамина,
Машинада дур терар жону дили дейдилар,
Доншмандлар бу йилги пахта йили дейдилар,
Ҳар бир чанок бир ёмбур, ҳар бир чанок дур
сандиқ,

Минг-минг яша пахтакор, жонлар сенга
Ироданг ҳеч бўқилмас, қудратингнинг тенги
Еру кўк ҳам дейдики, галабанга кўнгли тўқ,
Ҳар туп пахтагир офтобнинг зар қокли

Доншмандлар бу йилги пахта йили дейдилар,
Ороқимон бўлибди пахтазорнинг ҳавоси,
Дилим тортар тобора табассуми, жилоси,
Илоси зўр, киши пок оқ олтиннинг шайдоси,
Ялла қилур машинанинг, жонга ёқар садоси,
Тўрт хартумли жонворни ҳикмат фили

Доншмандлар бу йилги пахта йили дейдилар,
Баланд баланд тоғлар ҳам савлатига тиз чўқди,
Сахар эган сабо ҳам суръатига тиз чўқди,
Кўрмаганлар узокдан суръатига тиз чўқди,
Утмиш фани бу замон ҳикматига тиз чўқди,
Минг тасанно ижодкор или омили дейдилар,
Доншмандлар бу йилги пахта йили дейдилар,
Илдан-илга фарзандлар кўпайгандек, ҳосил
ҳам

Кўпаймоғи табиий, шубҳа қилмас ҳеч одам,
Пахта терар дўстларим, кўнглим тўлмас
бормасам,
Қани дафтар қаламим, илҳом, келур юр илдам,
Кўп ҳосилли йилларнинг серҳосили дейдилар,
Доншмандлар бу йилги пахта йили дейдилар,
Пахтазорнинг макташи мактаурсан ўзинг ҳам,
Учур сўзи сўласанг ўзинг бўлур сўзинг ҳам,
Кўзларига тикманг нурга тўлур кўзинг ҳам,
Юзун макта юз фозил аруғ бўлур юзинг ҳам,
Чўстий шўрнинг таърифинг бирор тили
дейдилар,
Доншмандлар бу йилги пахта йили дейдилар,
ЧўСТИЙ.

ҲИММАТ ҲАҚИДА

Асака амаб чиройлик ва жоиз-
бали жой-да! Андиқоннинг энг
обод, энг ағу, яшил гўшлариди
дир. Асака мевалариди ва
пахтазорлари айта-айтудин.
Одамларнинг? Ҳў, одамлари одам-
шавабда, меҳнаткаш, соҳибкор,
кунон.

Мен Асаканинг шундоқ бағри-
даги «Коммунизм» колхозини ха-
қида айтмоқчиман. Колхоз дегани
ўзининг оқиди тилда ўртоқ
хўжалик дегани, Мана шу оқиди
ўртоқ хўжаликда шу ёзда айни
саратонда бўлган эдим. Ахир мен
шу ўртоқ хўжаликнинг фахрий
аъзосиман-да. Адрдаги шийон
ёнида кетмоним ҳам бор. Ленин
меҳнетмон чопаним йўқ. Ғўз-
ни чилишда ҳам натижаларим
йўқ. Рано айтган эди: «Майли,
сиз ёсангиз, лекин яхши ёниб
турсангиз, бис!» Ҳў хўжалигимиз
ҳақида ҳам ёниб! Мен ёниб тур-
дим. Рано ёзда борганимда менга
бир дона ғўза гули тутган эди.
Ҳў ғўза гули товланиб, анойиб
кўздан дарак бериб, кўзларимни
яратгани ёнибди. Шундоқ бўл-
ди. Ғўзани гулга кирдим — бу
— куз ва унум муҳадиси. Яхши
куз — яхши гулдан...

Бугун шу «Коммунизм» колхоз-
га ўз режасини 101 га етказиб,
яхши маргага етиб, тағин илгари
чоғиллаб кетди. 101 де бутун
кеска-ю ёнинг пашана тери ва
замонага ярашқун жавлони ҳувай-
до...

Минг гектар пахтазор. 75 гек-
тар адрда. Адрдан ер очиб, қа-
роқ тепаларда яшса сайхон бар-
по этиш анов-манов қар амас,
Кучи тўлган, қудрати бор ўртоқ
хўжалигини сойдан адрга сув
чиқариб, ёнкор қила олади.
«Коммунизм» бели белбоғини хў-
жаликлардан. Колхоз гектаридан
51 центнердан ун ошим режа-
сини тузган эди. Ҳозир режа ту-
либ. 40 центнерга қараб йўл
олади.

Турмушбўй Нурматов ҳам; Ҳа-
вои Мирзоева ҳам, Умарови Али-
жонов ҳам, Машидов Мирзоев
ҳам ўз бригадаларида янмига
олишга чиниққан ўтиб. 40 цент-
нер чартоғига тўғри от солиш-

ПАХТА ВА ПАЛОВ

Пахтакор деб ном олган ўзбек,
Ўзбек деб ёллар паловин...
Ишлатгани инқисиб бир сўздек,
Уэр, билломадим қаловини!
Офтоб жилмажаркан илиқ,
Баҳорини тез уйғотади эг.
Майса сочин ювади силлиқ,
Далаларга тарар экан суя.
Гўдак мисол ишқалаб кўзин
Борлиқ турар кўшга пешвоз.
Ўзбек юрти очади юзини,
Баҳорданок бошланади ёз.
Ер қизийди,
Офтоб чўқоқди,
Ер доғ бўлар гўё бир қозон.
Чигит ерга тушар бу чоғда,
Пибэзини қовурмоқ осон!
Бу март эди,
Апрель юзини,
Май юзини кўрдик, қовурдик.
Чигит униб, очди кўзини,
Кўзини олди оташ ҳовирдек.
Эт ташладик.
Қовурдик тағин,
Угит содқик эгитлар аро,
Кафир урмб у ёқ-бу ёғин
Угитдик ҳам бир, неча бора.
Бу нонда бўлганда содир,
Ғўза ўсди кўкка тик қараб,
Кўймасин деб, бўлиб хавотир
Аста унга кўйдик сув тараб,
Июль оин қайнади роса,
Етилгунча савзи ва либэ.
Сидқидилдан агар қараса
Пишираркан агар ғўзани ёзи!
Оша энди гуруч солиқди,
Сув таралди ана бир бошдан.
Тағмин бир тоғиб олиқди,
Дилголар чоғ ҳўш исли ошдан.
Август эди,
Дамланди палов!
Чанокларнинг берк эди отзи.
Кўйб ҳамон сочарди олов,
Авжи тобда ўзбекнинг ёзи!
Сентябрда очилди қозон,
Оқ чаноклар қатор тиклар.
Гўё улкан лаганлар кирмон
Унга уйиб палов сузилар!
Пахтакорим — ошпазлар ганти,
Ош ясади меҳрини кўйиб,
Хирмонлардан кўларим ёниди,
Кўйибди-ку паловин уйиб!
Зафар бўлсин санга бахтдек ёр,
Гуруч тошди пахтагиз кўрб,
Афу этинг мени, пахтакор,
Ухшатимин бўлса беғирин!

Моҳир механик-ҳайдовчи Шамсиқамар Тўхтаевнинг номини Дўстлик районидаги эмас,
Сирдарё областида ҳам фахр билан тилга олади. У мавсумда 250 тоннадан ошириб «оқ
олтин» терди. Ҳозир ҳам ҳар кун 4.5 тоннадан дурдона тўқмоқда. У бошлиқ бригада
аъзолари эса 100 гектар майдондан 30 центнердан хирмон иштариш учун курашиб, оши-
рилган мажбурият шартларини ҳам баҳарини арафасида турibdilar. Суратда: Ленин номи
совхозининг бригада бошлиғи ва механизатори Шамсиқамар Тўхтаева.

А. Тўраев фотоси.

ПАХТАЗОР ЧОРЛАЙДИ

Миршорқор ўзбекимиз, каттадан кичик,
Кўпдан шўхратимиз жаҳонга кетган.
Ватан фарзандимиз жондек ардоқли,
Оддий бир чигитдан тоғ бунёд этган.
Биримиз ишчи-ю, биримиз олим,
Самъаткор биримиз, бошқамиз боғбон.
Бир ота ўғлими, илдинимиз бир,
Бахтимиз кўнгда кўш чароғимиз.
Тўрт миллион тўрт юз минг тонна
буюк

Улур елкамизда, нур устига нур.
Замини осмон ҳимматимизга —
Оқиллар ёғдириб, дер: — Қандинг
ур!

Сажий тўпғоғимиз бойликларга қон,
Очил дастурхондан тўпин синаси,
Техника мададкор хизматимизда,
Кундан-кун тўлади эл хазинаси.
Орзу, иштиқоқа тўлиб бугун биз
Дарёдек оқимиз теримга шобиб.
Пахтазор чорлайди, қудратимиздан
Хирмонлар юксалисин кўкка тутатиб!

Толб ИУЛДОШ.

ТЯНЬШАНЬ ВА ДЕХҚОН

(ЛАВҲА)

Зилот кўкка оқиб соя солган Тяньшань
Икки қўли чамбар қадим Орол бўйида —
Бошини эгиб, водийларга тикилар ҳайрон:
Пайкалим у, ё Сомон йўл дала қўйида, —
Кеска тоғнинг афсонавий мард билалари
Нигоҳ етмас кенгликларини ётаркан урғиб,
Оч назари тикилди пок осмон сари,
Қайсар қалбини қийнаган уй жавобин сўрар,
Чирин жавоб топа олмас тўбси бўшлиқдан,
Тилсини, шоксини саёларлар сузар дарёлардан.

Тяньшань ҳеч қутулалмай кўнгли гашлиқдан,
Тағин қорғин нигоҳини заминга қадар,
Шунда, ҳайрат кира қотиб, ўт бўлур тағин,
Ироқ-ирмоқ оқа бошлар терган юзидан.
Бозарбо, ҳў бесамон оқ тоғ чамани
Балайлиқда ошиб кетмиш қатто ўзидан.
Анабани, кўйсифиди тоғ, бу қолдан зарра
Билансан-ку, пахтакор келарга қодир.
Қўққин билан буй ўлчамсоқ —эмасди марра,
Кўнлимизда ўйноқларкан пўлат от-нодир.
Соф қумушдан қўйилган у юксак тоғларга
Зақинг келса, сафарига қирақол сен ҳам...
Разм сол оқ судай тошган нур чанокларга,
Шўдиринг қўнган оқилларини соғингди кўркам,
Ана, қош ҳам қораймоқда, кўкка бошлар тўн,
Пахтазорда тўнайлик, кел, бу кеч сирлашиб.
Нафис оҳанг босиб кетар оламин бутун
Бўлар бўлиқ қарорнинг сас-шитирлаши —
Чирс-чирс этиб бир маромада очилиш бу!
— Демак, эрта буй чўзади хирмоним — пахта!
Сонсиз эгтаро ана иш қизир, сулуя —
Меҳнат билан уйғунлашур қувонч ҳам, бахт
ҳам.

Зилот кўкка оқиб соя солган Тяньшань
Икки қўли чамбар қадим Орол бўйида —
Бошини эгиб, водийларга тикилар ҳайрон.
Пайкалим у, ё Сомон йўл дала қўйида!
Рўзмет ОТАЕВ.

Шу ёз чилласи журналист оғай,
киларим билан Шеробод чўлини
кеганимда Зайнаб Ортиқова бил-
дан танишган эдим. Фақат у би-
лаимас, унинг дўстларини, сарф-
дошларини ҳамда бу жонсиз кенг
танилликларга ҳаёт оқиб келма-
ган бошқа кўпгина чўлиларлар
билан ҳам учрашган эдим.

Чўлининг қўқ қилинган жойлаш-
ган Абдулла Нобиев номи со-
ҳотга қилингангагинада, нараси
дикиртирувчи ғиримсиз шамол
кўтарилган эди. У кўнгандан
кўнган, еру қўнган чанг-тўнган
тўнган. Худди ўстига қўнган
парда эпигатидий ёлмас-ёлмас
нўридан соҳво поселинганга, нараси
қўнгангагинада. Бу ян-
яни, шинамгина соҳво меҳмон-
хонасида нараси рошайб утирар-
канмиз, ошпадан уст-бошининг
чангани қўқиб қирғ ешлар чам-
ани, сувадаси пишқир, шамолда
кўп юрганганини, кўзлари қизо-
риниқраб кетган йигит қирб
нелди. Бу — соҳво директори
Оллоберди Жумаев эди. У, ниҳоят-
да очин, «бир қоп ёнғир» йигит
экан, биз билан танишган за-
во-теқ алаҳиш нелди. Бизнинг
«Ташкилот» ишчил кутурити-
ми, — деган саволимизга, у хўш-
чақчақли билан:

— Бу ўзининг қадридон ша-
молими, Поладималарнинг ёниб,
паволиб қолди. — деди.

Лекин энди сўхбат бошланганда,
ташқирдан худди бир чинқир
эшитилди, ақин ерда алла нима
тарсиллади. Хонани қоронғуни
босди. Хиралашиб қолган деразага
қарайми. Ташқирдан хас-чўлар,
аллақандай бостирма тоғидан у
либ, тушган қора қоғоз парчалари
ғирлоб урғи учарди, у ер-бу ерга
шифларар учиб-тушиб, парчала-
нарди. Оллоберди Жумаев эса, ба-
майлқикотир соҳво ҳаридида
бошлаган ҳўқосини давом этти-
рарди. Шеробод даштининг эг
кекка хўжалиги бўлган бу соҳво-
нинг туғилганга энди беш йил
бўлибди. Шу давр билан у соҳво
ғўдақдай тез ўса борибди. Бирин-
чи йилги минг гектар пахта май-
доми, ҳозир тўрт минг гектарга
етибди.

Оқирини айтганда, соҳвоми
мизини ҳосил вақтинда ўсиши ет-
ки бори. Утган йилги гектариди
дан олган ҳўқосини уш тўрт ярим
центнерга етди. Бизнинг Гагарин
районинида йигирме центнер ва
улаш ишқаристан соҳволар, ў-
тиш, қирқ центнерга етказилган
донгдор бригадалар бор. Тур-
ри, улар чўлининг тўғилганга,
Хийла ўларини тўтиб олишган,
беллари оқуват тортиб, қайқа
қўла-узалардан етдиған бўқ қо-
ган. Мен бу билан ўз кенжамизни
камситиб олмаман. Йўқ, биз

пахтазорини сузиб чикди. Бўрон
оқибатда эгилб-бўқилб ғўзалар-
ни тилишиб юрган бир қур хо-
тин-қиз орасидан бирини йўтон то-
вунда қақирди:

— Ҳў, Зайнаб бонув, буюёқ, ме-
монлар келди.
Ола қўйлақини, ўрта ёш аёл, чанг
димқоқа урмасин дебимиз оғизига
бойлаб олган қизил дуррасини
қайта боғлаб, юз-қўзидиған чангин
оғизига артганича биз томон келди.
Илкисини қўриқларини, ўзини те-
тин тутишга уринарди, кўзлари-
нинг қирғиб кетгани, овозининг
бўғилб қолганидан хийлагина хо-
рини биллиб турарди.

— Ҳў, Зайнаб бонув, буюёқ, ме-
монлар келди.
Ола қўйлақини, ўрта ёш аёл, чанг
димқоқа урмасин дебимиз оғизига
бойлаб олган қизил дуррасини
қайта боғлаб, юз-қўзидиған чангин
оғизига артганича биз томон келди.
Илкисини қўриқларини, ўзини те-
тин тутишга уринарди, кўзлари-
нинг қирғиб кетгани, овозининг
бўғилб қолганидан хийлагина хо-
рини биллиб турарди.

Жумаев пайкалга кирди. Соҳво
ўсиб, буювват шоқлаган тизга бу-
ни ғўзаларини салмоқлаб бизга кў-
за кўз қилди. Ян-яшил бағлар ора-
сида мўралашган оқш гулларини,
остки шоқларда дўнададай ту-
ғиб қолган қўйсинарни санаб-са-
наб мамнулик билан бригадирга
қараб:

— Ола дейман, бу йил муқал-
га етказилган-да? — деди.
Ҳамон тўт нихолларини тиклаш
билан машғул бўлган ола қадди-
ни кўтарди:

— Мўлағалар-ку етар-а, доқим...
— деб, Холмиз акага кийлабди.
— Пала ўн, мажбурият йигирма
центнерга — деб нўш берди
Холмиз ака. Бу бригадирнинг
охирги ақли ўтига етказиб,
Шундайди:

Зайнаб ола, ҳамон қўсак санаёт-
ган дироғига ва меҳмонларга
меъдор қараб:

— Ҳалқарини қанча чамала-
сангиз шунча-да, — деб қўйди.
— Ҳў ақдингизда маҳкам тура-
веринг, ниятингизга етасиз. Мана
қўриқиб турибди. Ғўзаларини
ўзингиздай чикмади. Шунча офа-
тан омон олиб чинқиди, буюғи
ҳам ўз қўлинида. Кўп йиллиқ
тажрибанингини илға соловатди, бу
ил соҳвоимизнинг оқирини кў-
тариб қўлинидан келди.

— Ишчиларингиз учун раҳмат,
директор! — деди ола кам-
тарлик билан. — Лекин мени ор-
тиқча мақтаб юборилсанлар. Мун-
ча кини қилган бир мен эмас.
Кўз, Бутун бригаданинг иши бу.

Уларга балли дейиш керак. Катта
гайрат, иштиёб билан меҳнат қи-
лишди аъзолари. Шунча қийин-
чиликлар кўриб, аъзоларидан би-
рончасининг ноллишини ешитмади.

— Зарур пайтда қўлоғини чўзиб
қўйилганлар ҳам бўлгандир-а? —
деди ҳамроҳлардан бири.

— Йўқ, — деди қатъий ола, —
бахтимга бундайлар чикмади. Не-
гаки бошда биз: «Чўл — кўрот-
тиш. У ерга одамнинг қалин-қати-
ми нерай?» деб писанда қили-
шиб келганмиз-да. Ишқилиб бара-
на тоғлардан аҳд-паймонда ту-
ришди, юзининг ерга қаратишмади.

Зайнаб Ортиқова асли Сурхон-
дарёнинг ғўзал макони Деновдан
экан. У ердаги Оқунбобоев номи
колхозда кўлдан ўзининг илҳи
ишлари билан танилиб келган. Э-
лнинг йилларда-ёқ у эвонига

Зайнаб опанинг юраги шув этиб
кетди. Ҳар сафар бу хўсузда сўз
очилиш шу қолатта тушди. Қизи
бўйига этиб, учирма бўлган қўш-
да иссин бағридан қичиб кетиши-
га нелганда ҳар бир онамзор кеч-
райдиган тўйга бу, Зайнаб ола ўз
қизи Розининг педистигути сту-
деити Ҳазратула билан дўст ту-
тингандан хабадор эди. Матема-
тика факультетида тахсис кўрув-
чи бу йигит Термиз районидаги
«Октябрь» 40 йиллиги» колхозини
нинг бош бухгалтери Холмиз ака
Вериқобилонининг ўғли бўлиди.
Холмиз ака чўл соҳвоига 1969
йилда келган. Унга дўстлари: «От
айланг қорғинини тоғиди» деб ҳа-
сила қотишди. Чўни бу Оқтош
адри велсида Холмиз аканинг
индик қони тўнлаган жой экан.
Холмиз ака бу ерга ёлғиз кел-
май, ўзи билан бирга бир неча
оилани ҳам кўчириб келган.

Соҳвога янги директор бўлиб
Оллоберди Жумаев келгандан сўнг,
бир кун Холмиз ака унга: «Сиз
муҳим ишлар билан банд одамсиз,
бошқамиз оилавий гаплар билан
қотирмай деган эдим, аммо масла-
ҳатингизга зарур бўб қолди, уна!»
деди ва кўнглидагини очди. Жума-
евнинг кўзлари чанбаб кетди. «Э,
оғам тумшугур-е, ним айтди сизга
оилавий иш номуҳам деб? Ани
муддао ганин очиб қолдингиз-ку.
Ахир биз бу дашти-биёбонни ни-
ма мақсадда эгалламоқчимиз? Ҳо-
сил ундирдиш пахтаини кўпайти-
риш учунми?» деди. Мақсади
низи учунми кўнглини кўришга доғ бў-
либ турган шу бўшлиқларини оёда
водийларга қўшмағиз деб келди-
ку. Соҳвоимиз одам билан бўлади.
Бафонида янги сил, янги
аллод чанча кўп қўйилса, чўл ахо-
лиш шунча ортади, бағримиза бу-
тун бўлади. Янги воқимизнинг бу-
тун ҳам, ортаси ҳам ишларини.
Шунинг учун сизнинг оилавий
ишнингизга жон-жон деб беш қў-
шман. Албатта биз беш қўшган
ишдан қўнлиғизга тўн бўлаверди.
Совчи ҳам, тўй боши ҳам ўзи-
миз...» Кетидан қўшиб қўйди: «Би-
либ қўйинг, бир қармоқ билан не-
ни балли тутамиз...»

Янги директорининг буюқлик
одамоқчилигини кўриб, Холмиз
айнинг илги еришиб кетди. Би-
роқ охири «Бир нармонча икки
балли туширимиз» деганига тушу-
нолмиди. Бу нарса, Оллоберди Жу-
маев Деновдан қайтиб келган, еш-
кор бўлди.

— «Тушун қичравеянинг, оғам,
Совчиларни ўрилатиб келдик.
Икки елкамизга, — деди Жума-
ев. — Тушунган одамнинг сада-
си нелсанг арийди. Зайнаб ола
билан тиз топши қилин бўлмади.

— Биз ёлғизлар ҳам қадам ра-
янда қилибсиз, кучук?
— Ажабланманг, ола. Мен чин-
дан ҳам совчилар билан келдим.
Савоблик иш билан. Икки ёнинг
бондир бир-бирига қўнуштири-
лган ҳам савоблик иш борми? Мени
Холмиз ака вақил қилдилар...

— Ажабланманг, ола. Мен чин-
дан ҳам совчилар билан келдим.
Савоблик иш билан. Икки ёнинг
бондир бир-бирига қўнуштири-
лган ҳам савоблик иш борми? Мени
Холмиз ака вақил қилдилар...

— Ажабланманг, ола. Мен чин-
дан ҳам совчилар билан келдим.
Савоблик иш билан. Икки ёнинг
бондир бир-бирига қўнуштири-
лган ҳам савоблик иш борми? Мени
Холмиз ака вақил қилдилар...

— Ажабланманг, ола. Мен чин-
дан ҳам совчилар билан келдим.
Савоблик иш билан. Икки ёнинг
бондир бир-бирига қўнуштири-
лган ҳам савоблик иш борми? Мени
Холмиз ака вақил қилдилар...

ЧЎЛ БЕКАСИ

ОЧЕРК

Жумаев пайкалга кирди. Соҳво
ўсиб, буювват шоқлаган тизга бу-
ни ғўзаларини салмоқлаб бизга кў-
за кўз қилди. Ян-яшил бағлар ора-
сида мўралашган оқш гулларини,
остки шоқларда дўнададай ту-
ғиб қолган қўйсинарни санаб-са-
наб мамнулик билан бригадирга
қараб:

— Ола дейман, бу йил муқал-
га етказилган-да? — деди.
Ҳамон тўт нихолларини тиклаш
билан машғул бўлган ола қадди-
ни кўтарди:

АХБОРОТ
ОБЛАСТЛАРДАН
ДАРАКЛАР
УН САККИЗИНЧИ
МИЛЛИОН
Қарши чуқини ўзлашти-
рувчилар даврасида дун-
га; «Қаршистрой» бошқар-
масига қарашли ғишт заво-
ди Улуғ Октябрнинг 54 йил-
лигини нишонлаш ҳаракати-
да катта марралар эгаллади.
Шу йилнинг ўтган ойларидан
ўн саккиз миллион донадан
кўп пишиқ ғишт ишлаб
чиқарилади. Бу — ўтган йил-
нинг шу даврида ишлаб чи-
қарилган ғишдан 26,8 про-
цент ортқ.
И. ШАЙДУЛИН.
СЕРСАВОЛ КЕЧА
Жданов номи колхозда
«Савол кеча» кечига кўп
одам тўғлади. Маърузачи-
лар талларини тамомлаган-
ларидан кейин саволлар
ёғилди. Саволнинг қўлиги
тингловчиларнинг фойда-
лиги ва мавзу юзасидан аяча
нарсани тушуниб олганли-
қларининг белгиси эди.
Тошкент областининг Бўс-
тоғлик районидан бу кол-
хозда ўтказилган савол-жа-
воб кечасида район проку-
рори Р. Қурбонов, халқ су-
дай раиси В. Юсупов, янги
ишлар бўлимининг бошқари-
ми К. Солметов ўртоқлар
«КПСС XXIV съезди қа-
рорлари ва социалистик ко-
нунчилиқ», «Социалистик
жамиятда онла ва янх»,
«Жамоат тартибини сақлаш-
да меҳнатқашларнинг роли»
мавзуларида қизиқарли
доқладлар қилдилар.
Райондаги Богистон, На-
вай қишлоқларида ҳам шун-
дай савол-жавоб кечалари
ўтказилди.
А. РАХИМБЕРДИЕВ.
«ЖОН БОРМИ?»
Тошкентдаги республика
атеизм уйда «Жон борми?»
мавзусида кинолекторий
ишларини ўтказилди. Бу
ерда уч юз ўнла янги зал
бариди эъланди, у кинолек-
торий ўтказиш учун ажратиб
қўйилди. Янги кинолекторий
ишга тушганидан буюн
унинг машғулотларига минг-
дан ортқ тингловчи қатнаш-
ди.
Атеизм уйн лекторлари-
дан М. Жабборов, М. Тон-
гонов, Х. Илҳомов, Н.
Муталов, Г. Громова ўртоқ-
ларнинг «Ислом дини ва
хотини-қизлар», «Ҳаётнинг
пайдо бўлиши», «Космосни
эгаллашнинг атеистик мо-
ҳияти», «Жон борми?» те-
маларидаги лекциялари
ҳамда лекция-суҳбатлардан
сўнг шу мавзуга бағишлан-
ган фильмлар тингловчи-
ларда яхши таассурот қол-
дирди.
М. НУЛДОШЕВА.

Абу Райхон Беруний номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотларини бериш комитети шунга маълум қиладики, фан ва техника соҳасидан қуйида-
ги ишлар 1971 йилги мукофот-
лар конкурсида қатнашиш учун
қўйилди:
1. В. Н. Сивец (илмий иш
раҳбари), В. А. Вайсбург, А. Л.
Вилленинг, М. Н. Жиднев,
Н. Н. Усков, А. А. Мирзиёев.
«Программалар бошқарилу-
ви станоклардан кенг қўлла-
ниш ва механик қайта ишла-
да сонди программали бошқар-
иш воситаларининг самарадор-
лигини ошириш».
2. В. П. Чкалов номидаги Тош-
кент авиация заводи таклиф
этилди.
3. В. К. Қобулов (илмий иш
раҳбари), К. Ш. Бобомуродов,
Г. Бадалов, Т. Бўриев, В. А.
Токолов.
«Эластиклик ва пластиник
назарисига онд масалаларни
ёшнинг алгоритмлаш». (Илмий
ишлар цикли).

БЕРУНИЙ МУКОФОТИ КОМИТЕТИДАН

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳисоблаш маркази кибернетика институти тақдим этган.
3. Х. У. Усмонов (илмий иш раҳбари), Т. Рафуров, Д. Аноритова, М. М. Тулаганов, В. Г. Емельни, К. Н. Мочалина.
«Целлюлоза ҳоссаларини би-
функционал бирикмалар билан
модификация қилиш усуллари-
ни ишлаб чиқиш».
СССР Химия саноати минис-
трлигининг пахта целлюлоза-
си химияси ва технологияси
илмий-тадқиқот институти тақ-
дим этган.
4. С. Г. Головиненко, А. Расу-
лов.
«№ 1-6, 8-12, 14 изендари-
нинг экологик формалари ва
уларни Ўзбекистоннинг турли
суғорилаётган ер-ҳашақ зо-
наларида етиштириш хусусият-
лари».
Ўзбекистон ССР Фанлар ака-
демияси ботаника институти
тақдим этган.
5. А. И. Имомалиев.
«Дефолитлар ва уларнинг
ғўзага физиологик таъсири».
(Монография).
Ўзбекистон ССР Фанлар ака-
демияси ўсимликлар экспери-
ментал биологияси институти
тақдим этган.
6. Н. Н. Назиров.
Ўзга радиобиологияга бе-
ишланган монографиялар.
«Радиациянинг ғўзадаги фи-
зиологик ва биохимик жараё-
нларга таъсири».
8. П. Г. Булгаков, А. Расу-
лов, У. И. Каримов.
«Абу Райхон Беруний асар-
ларида онд шик илмий тадқи-
қотлар ва у асарлар тарихи-
сининг илмий шарҳи».
Ўзбекистон ССР Фанлар
академияси Абу Райхон Беру-
ний номидаги шарқшунослик
институти тақдим этган.
Мукофотлар бериш комитети
жамоат таъшилотлари, муасс-
салар ва меҳнатқашлар коллек-
тивларида юқорида келтирил-
ган илмий ишлар ва асарлар
коллектив ва шайхларнинг ҳақида-
ги муҳоказалар қатнашиш ил-
тимос қилади ҳамда ўз таълиф-
мулоҳазаларини қуйидаги адр-
реста юртимиларини сўрайди:
Тошкент шаҳри — ГСП, Тоголь
кўчаси, 70-уй, 7-хона.

СССР Ташқи ишлар министр-
лиги Совет ҳукуматининг топи-
ригига буюн 8 октябрда Москва-
даги Англия элчихонасига қуйи-
даги маълумда байон берди:
«Англиядаги совет элчихонаси-
нинг, савдо ваколатхонасининг ва
бошқа муассасаларининг ходимла-
ридан катта бир гуруҳисига нисба-
тан Англия матбуратлари қилган
ҳаракатлар муносабати билан
СССР Ташқи ишлар министрлиги-
нинг Совет ҳукумати тошхиринга
буюн шу йил 26 сентябрда Анг-
лия элчихонасига тошхирган ма-
тубида Совет — Англия муноса-
батларини янгилик қиллаштири-
шига олиб боруви ана шу душ-
манлик ҳаракати ҳусусида кескин
норозилик билдирилган эди.
Бироқ Англиядаги совет вакил-
лари шайхига қийилган беаъали
айблар теварагиндаги ингогарлик
кампанияси, Совет Иттифоқини
душманлик ва жосусликда айбон
вазиратини кучайтириш давом эт-
монда.
Шу сабабли Совет ҳукумати ву-
жуда келган вазиятдан келиб чи-
қувчи чораларни қўришга мажбур-
дир.
СССР Ташқи ишлар министрли-
гига вужудга келган шаронда
Англия ташқи ишлар министрли-
гининг СССРга расмий визит билан
келишини Совет ҳукумати мумкин
эмас, деб ҳисоблаётганини
Англия ҳукумати маълум қил-
иш тошхирди. Англия ҳукума-
тининг ҳаракатлари натижасида
Совет — Англия муносабатлари
жуда кескинлашган шаронда бу
визитнинг амалга оширилиши
совет жамоатчилиги учун тушуниб
бўлмайдиган бир ҳол бўлур эди.
Совет томони икки томонлама
муносабатларни ривожлантириш
билан шуғулланувиин Совет —
Англия масъалат комитетининг,
илмий-техникавий ва савдо-иқтис-
одий ҳамкорлик билан шуғулла-
нувиин Совет — Англия ҳукума-
тлар ара комиссиясининг ҳамда сав-
до кемачилиги билан шуғуллауви-
чи Совет — Англия комиссияси-
нинг навбатдан сессияларини ҳам
белгиланган муддатларда ўтказиб
бўлмайдиган, деб ҳисоблайди.
Ўз-ўзидан равшанки, вужудга
келган вазиятда СССР ташқи са-
во министри Англия томонининг
шу йил ноябрь ойида Англияга
визит билан бориш тўғрисида қил-
ган таклифидан воз кечишга маж-
бур. Худди шу мулоҳазаларга қў-
ра, совет томони Англия гражданд
қўрилиши министрлигининг СССРга
визит билан келиши мумкин эмас,
деб ҳисоблайди.
Министрлик Англия элчихонаси-
га шунга маълум қиладики, Англия
элчихонаси ва бошқа муассасалар-
ининг ўз расмий статусига тўғри
келмайдиган фаолият билан шу-
ғулланиб келаятганини маълум
бўлиб қолган бир қанча ходимла-
рининг СССРда бўлган буюн қоли-
лини Совет Иттифоқи ҳавфсизлиги
манфаатларига зид бўлиб тушган
бўлур эди. Бу ходимлар икки ҳаф-
та муддат ичида СССРдан чиқиб
кетиллари керак. Англия элчихо-
насининг ҳозир Совет Иттифоқи-
дан ташқарида бўлган бир қанча
мансабдор шахсларининг, худди
шу сабабга қўра, СССРга қайта
келлишларига рухсат берилмайдиган.
Совет — Англия муносабатлари
бундан буюн ҳам кескинлаштири-
лаверилиши ёки бундай номатлуб
иш тўхтатилиб, СССР билан Анг-
лия ўртасидаги нормал муноса-
батлар қайтадан тикланидиган —
бу нарса фақат Англия томони
бошлик эканлигини министрлик яна
бир марта айтиб ўтади».

Ер юзида

**БЕРЛИНДА
ҚАБУЛ
МАРОСИМИ**
БЕРЛИН, 8 октябр.
(ТАСС). Германия Демократик
Республикаси тузилган
кунинг 22 йилгига муноса-
бати билан кеча қабул ма-
росими бўлиб ўтди. Қабул
маросимини Германия Бир-
лашган социалистик партия-
си Марказий Комитетининг
биринчи секретари, ГДР
Давлат Кенгашининг Раиси,
Министрлар Советининг
Раиси ва илмий фронт
Миллий Кенгашининг Раи-
си уюштирдилар.
Қабул маросимда ГСРП
Марказий Комитетининг бир-
инчи секретари Э. Хонекер
ва ГДРнинг бошқа пар-
тия, давлат ва жамоат ар-
боблари, революцион ҳара-
кат ветеранлари, меҳнат ил-
горлари, фан ва маданият-
нинг таниқли арбоблари,
миллий халқ армиясининг
генераллари ва офицерлари
қатнашдилар.
Қабул маросимда ҳозир
бўлганлар орасида СССР
Олий Совети Президиуми-
нинг аъзоси, КПСС Марка-
зий Комитети Савий бюро-
сининг аъзоси, Украина
Компартияси Марказий Ко-
митетининг биринчи секре-
тари П. Е. Шелест бошчили-
гидаги СССР Олий Совети
делегацияси, чет мамлакат-
лар билан дўстлик ва мада-
ний алоқа совет жамиятлари
иттифоқининг делегацияси
ва ГДР билан дўстлик совет
жамияти марказий правле-
ниесининг раиси С. Г. Ла-
пин бошчилигидаги шу жа-
мият аъзолари бор.

ЛАОС, Лаоснинг ватанпарвар нучлари босқинчиларга қарши муваффақиятли жанг олиб бормоқдалар. Савананент, Сараван ва Сиенкуанг вилоятларида душман қўшинлари айниса катта талафот кўрмоқда. Суратда: партизандар жанговар позицияда.

ШИМОЛИЙ ИРЛАНДИЯ. Белфастда ўтказилган таъқиб ва қамоққа олишлардан сўнг шаҳар кўчаларида, яна баррикадалар пайдо бўлди. Инглиз солдатлари намоийшчиларга қарши заҳарли «Син-Син» газини ва резина ўқларни ишга солдилар. Суратда: инглиз солдатлари намоийшчиларга қарши ҳужумга ўтмоқда.

«ОРТИКЧА ОДАМЛАР»

Мен бир неча йил давомида Японияда яшадим. Лекин, ана шу давр ичиде бир-
кор марта маҳаллий меҳнат-
чи идораларига ишм туш-
маган эди. Шунинг учун ҳам
мен улар ҳақида тўла тасав-
вурга эга эмас эдим. Фақат
газеталардан ва одамлар
туғли гапларидан эшитган-
дим. Ҳар ҳолда даволаш бу
ерда жуда қимматга туши-
лини аниқладим.
Кунарлардан бир кун мен
врачга мурожаат қилиш-
га мажбур бўлиб қолдим.
Шунда чинакам аҳволни
атрофича билдим. Врач-
га бир марта учрапни,
рентген суратини олдириш
ва жароҳатини боғлаб қўйиш
саккиз минг иенга (30 сўм-
дан ортқ) тушар экан. Ма-
бод бирор одам қаттиқроқ
бегоб бўлиб қолса албатта
врачга бир неча бор муро-
жаат қилишга мажбур ёки
касалхонада даволашни
мумкин. Ҳўш, шундай экан,
юқоридаги қатор хизматлар
бежор учун неча қўла ту-
шилини тасаввур қилиб қў-
са бўлади.
Тўғри, Японияда халқ
соғлигини сақлаш деб атал-
ган система маъмул. Бу
шундан иборатки, давлат
ҳаракатлардан бир қисмини
бежорларни даволашга ҳам
ақратди. Бирок, бу систе-
ма имкониятларидан фойда-
ланмоқчи бўлган барча
меҳнатқашлар ҳар ойда
ўз иш ҳақларидан маълум
бир қисмини давлатга тўлаб
туришлари шарт. Бу тўлаб-
тулган пул йилгига 50 минг
иенга тўғри келади. Бу эва
ўртача маош олувчи ишчи-
нинг бир ойлик иш ҳақида
тўғри келади. Аслини олиб
қўриганда буни халқ соғли-
гини сақлаш системаси деб
ҳам атаб бўлмайди, тўғри-
роғи бун давлт страхова-
ниес системаси деб баҳо-
лаш мумкин. Фақат страхо-
вание қилинган ишчинин
бегоб бўлиб қолганда бу ин-
кониятлардан фойдаланиш
мумкин. Агар бегоб бўлиб
қолган ишчи кеска бўлиб,
ҳеч қарда ишласа у киши
га мурожаат қилиши мум-
кин.
Бизнинг тушунишимизча
Японияда пенсия системаси
амалга оширилмаган. Маса-
лан давлат хизматчиси 55
ёшга етгандан сўнг ишдан
озод қилинади. Унга 60 про-
центдан то 125 процентга
дам олиш нафраси тўлана-
ди. Унда хизматчининг ке-
линиги иш жойида оладиган

капитализм иллатлари
ойлик иш ҳақи ҳисобга оли-
нади. Лекин дам олиш учун
ажратилган нафрасининг энг
юқори даражасини оладиган
хизматчи ҳам ўз кўшини
зўғра кўради. Бу ҳам уюғи
билан беш йилга етади. Ун-
дан кейин эса муҳтожлик
бошланади: нафақа олиш ту-
ғайди, бирор жойдан даро-
мад келмайди. Шу пайтда
бегоб бўлиб қолган кеска-
лар қандай қилиб врачга
мурожаат қила оладилар?
Маълумки, Японияда қа-
бул қилинган қонунларга
мувофиқ, фақат 70 ёшга
кирган кишининга пенсия
олади ҳамда бегоб давола-
нади. Ҳўш, шунда ҳам кес-
ка учун қанча пенсия тўла-
нади? Ойига 2300 иен (бу
бизнинг 6 сўминингига тўғри
келади). Японияда бу пулга
ини килограммга яқин гўшт
сотиб олиш мумкин.
Мамлакатда кескайиб қол-
ган кишининг аҳволи го-
ятда огир. Бун Япония мат-
буотида эълон қилинаётган
қўлдан-қўл фактлар ҳам
қўрсатиб турибди. «Джипан
таймс» газетасида эълон қил-
илган баъзи бир рақамлар
ни келтирайиз. Мамлакатда
ҳозир 20 миллиондан ортқ
кеска яшайди. Уларнинг яр-
мидан кўпроғи ҳеч қандай
мединна ёрдами олмайд.
Чуноки, уларда мединна
хизмати учун тўлашга би-
рор маблағи йўқ. Уларнинг
баъзилари шундай ночор
қашшоқ яшайдиларки, шў-
ринг куртурлар бир кунда
фақат бир марта овқатла-
нишга мажбур бўладилар.
Японияда ҳар йили кеска-
лар кунни нишонланади. Бу
ерда кескалар кунни бошқа
илмий байрамларда бўла-
нидек дам олиш кунни деб
эълон қилинган. Бир япон
жамоат арбоби ана шу кун
муносабати билан шундай
деган эди: «Худди шу кунни
ҳамма ишга чиқса, бундан
келган маблағ бегоб даво-
лашга, кескайиб қолган ки-
шиларга уй-жой қуриб бе-
ришга сарфланса, гоғда
жаҳбур эди. Ана шундай қил-
илганда кескаларга нидан
ҳам ҳурмат-назар бажо кел-
тирилган бўлар эди».
Мамлакатдаги демократик
жамоатчилик бир неча йил-
лардан буюн ҳукуматдан со-
ғлини сақлаш системасини
ва социал таъинотиин яхши-
лашни талаб қилиб келмоқ-
да. Лекин ҳукумат бунинг
учун бирор чора қўришга
ишқилмаптир.
С. ХАРИН, (АПН).

ХАРАКТЕРИСТИКА

Шанин сапчиб ўридан турди-да тайер
бўлган характеристикага қўл қўйдириш учун
директор олдиға жунади.
— Василлий Петрович, мана эзиб келдим.
— Қўйил, — дея директор характеристика-
гани қўлиға олди. «Мен — Г. М. Шанин...»
техник вазифасида... пули катта эмас, пи-
вочини... энг учиде муносабатда бўлудим».
Менге қара сени жингпин урдим! Бу нима
ўш?
— Характеристика.
— Бекорларни айтипсан! Йўқ, бу айблов-
чи акт, характеристика бунука ёзилмайдиган.
— Рустамни! Ахир мен ўзим ўғиримдаги
бор гапларни ёздам-ку... Бунука гапларни
характеристикага ёзилганини қаредда қў-
гансан. Характеристикада сенинг қанука
одамлинг эмас, қандай одам бўйишинг
кераклиги ёзилди.
— Яна янгилашган бўлман! Келажакда
қандақ бўлишимни наҳотки билмайдим.
— Менга қара, — дея директор, — бош-
ни қотирверма. Сен ўқидиш холдайсанми!
— Албатта.
— Бўлмаса, жим тургинда, халақит бер-
ма.
Директор рўчкани қўлиға олди-да, қай-
сидир бир жумла устиға қалин чизик тор-
ди.
— Нима қилияси? — деди Шанин саро-
симаға тўшиб. Ахир бу ҳужжат-ку.
— Ҳеч нис сенинг ҳужжатиниға тегаета-
ни йўқ. Биз уни ҳалғимай... бир оз тахир

РЕДАКТОР М. КОРИЕВ.
ТЕАТР
НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-
ЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ.
ДА — 10/х да Жинзель (кундуз),
Риголетто (кечурун).
МУЖИНИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВ-
ЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —
10/х да Лама, 11/х да Ташболта
ошиқ.
ХАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН
ОРДЕНИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ
АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
10. 15 октябрь кеч
соат 7 яримда
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
ШУКУРЛО
ТАБАССУМ ЎТРИЛАРИ
2 пардали драма.
Саҳнаға кўювчи режиссёр —
Х. АПОНОВ.
Рассом — Г. БРИМ.
Композитор — Ўзбекистон
ССРда хизмат кўрсатган санъ-
ат арбоби И. АҚБАРОВ.
Ремиссёр ассистенти — Ўз-
бекистон ССРда хизмат кўр-
сатган артист О. ЮСУФОВ.
БОШ РОЛЛАРДА: Ўзбеки-
стон ССР халқ артистлари: С.
ТАБИВУЛЛАЕВ, М. ЮСУФОВ.
Ўзбекистон ССРда хизмат
кўрсатган артистлар: Т. АЗИ-
ЗОВ, Е. АХМЕДОВ, Т. ХОНТУ-
РАЕВ, О. ЮСУФОВ ва бошқа-
лар қатнашадилар.
Насса эрталаб соат 10 дан
ишлайди.